

LR: dom 1997-09-30, mål nr: Ö 19592-96

F 17/96

Enligt 15 § första stycket lagen om revisorer (RL) får revisorer och revisionsbolag inte utöva annan verksamhet än revisionsverksamhet om utövandet kan rubba förtroendet till deras opartiskhet eller självständighet som revisorer.

X KB (revisionsbolaget) har hos Revisorsnämnden (RN) ansökt om förhandsbesked huruvida delägarskap i X Skattekonsulter KB (skattebolaget) är förenligt med den revisionsverksamhet som bedrivs i revisionsbolaget. Avsikten är att revisionsbolaget skall äga en kommanditandel i skattebolaget (mindre än 10 % av kommanditkapitalet). Revisionsbolaget skall inte representeras i styrelsen eller ledningen. Den verksamhet som skall bedrivas i skattebolaget, skattekonsultverksamhet, är enligt revisionsbolaget sådan verksamhet som skulle ha kunnat bedrivas inom revisionsbolaget. Omsättningen i skattebolaget beräknas uppgå till ca 30 Mkr per år. Revisionsbolaget omsätter ca 130 Mkr.

RN gör följande bedömning.

Såvitt framgår av handlingarna finns det inget som hindrar att revisionsbolaget självt direkt utövar den verksamhet som skattebolaget ägnar sig åt. Ansökningen om förhandsbesked gäller dock inte revisionsbolagets egen verksamhet utan rätten att vara delägare i verksamhet - skattekonsultation - som bedrivs av en annan juridisk person.

RN har i ett tidigare denna dag avgjort registreringsärende (dnr 616-1996) [Ö 7/96, red anm.] godtagit att ett revisionsbolag innehar samtliga aktier i ett bolag som bedriver skattekonsultation. Beslutet motiverades bl.a. med att moderbolaget fick anses vara ansvarigt för dotterbolaget vad gällde försummelse i dotterbolagets verksamhet och med möjligheten för RN att utöva tillsyn enligt 20 § RL. I den nu förevarande ansökningen är det emellertid fråga om skattekonsultation som bedrivs i ett företag som på grund av firmagemenskap kan förknippas med revisionsbolaget/ägarbolaget men över vilket detta har föga eller intet inflytande. Mot denna bakgrund finner RN att det tilltänkta delägarskapet innefattar sådan förtroenderubbande verksamhet som avses i 15 § första stycket RL.

Ärendet har avgjorts av RN:s ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Stig von Bahr, Siv Björs, Anne-Charlotte Eggwertz, Elisabet Fura-Sandström, Jan-Erik Moreau, Eva-Britt Nordhall, Per Thorell och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell samt avdelningsdirektören Carina Bergman Marcus, föredragande.

Avvikande mening har anmälts av Siv Björs och Gunnar Widhagen som för sin del, i egenskap av ledamöter i nämnden, anfört följande.

Den relevanta principfrågan i detta ärende är huruvida revisionsbolaget kan placera medel i aktier eller andelar i andra företag, oavsett vilken verksamhet dessa företag bedriver. Det faktiska läget är att revisionsbolag är oförhindrade att placera kapital i t.ex. börsnoterade eller andra aktier, under förutsättning att förvärven avser minoritetsposter och inte är förenade med styrelseposter eller dylikt samt att jäv inte uppstår i revisionsutövningen. Motsvarande måste rimligen gälla en minoritetspost i ett kommanditbolag, då revisionsbolaget dessutom skall vara kommanditdelägare och inte komplementär. Av handlingarna framgår inte heller att detta förvärv bör anses vara annat än en kapitalplacering.

I detta sammanhang måste också beaktas att den verksamhet som bedrivs i skattebolaget inte skall utövas i revisionsbolaget. Inte heller kan enbart det ägande som är i fråga, anses innebära att revisionsbolaget utövar verksamheten. Den parallell majoriteten drar med verksamhet bedriven i dotterbolag, är enligt vår mening inte relevant. Om skattebolaget sysslar med verksamhet som är eller inte är förenlig med revisionsverksamhet har därmed inte någon betydelse i detta sammanhang. Det finns inte någon författningssenlig grund för RN att hindra ett revisionsföretag från att äga minoritetsandelar i företag med vilket revisionsföretaget har firmagemenskap men saknar inflytande över. Vi konstaterar damed att RN saknar stöd för att förhindra ett ägande av det slag som avses i detta ärende.

Slutligen anser vi inte att 15 § första stycket revisorslagen aktualiseras vid revisionsbolagets förvärv av andelar i skattebolaget. Vårt motiv för detta är att nämnda bestämmelse, som uttryckligen tar sikte på *utövning av annan verksamhet än revisionsverksamhet* av två skäl inte är tillämplig i detta fall. Det ena är att revisionsbolaget enbart skall vara passiv minoritetsägare i ett bolag, vilket inte kan jämföras med att revisionsbolaget utövar verksamheten i fråga.. Frågan om *utövande* av förtroenderubbande verksamhet uppkommer således över huvud taget inte i detta fall. Det andra är att skatterådgivning inte är annan verksamhet än revisionsverksamhet. Enligt vår uppfattning skall revisionsbolaget få beskedet att det kan gå in i delägarskapet utan hinder av revisorslagen eller annan författning.